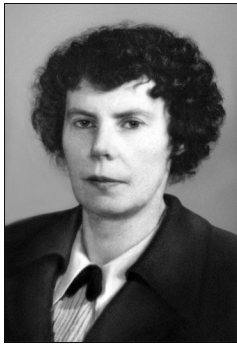

ДО 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПРОФЕСОРА Т.М. АГАФОНОВОЇ, ПОЧЕСНОГО ЧЛЕНА УМТ

Тетяна Миколаївна Агафонова народилась 22 лютого 1909 р. у м. Саратові (Росія). У 1930 р. закінчила геологічне відділення Ленінградського (Санкт-Петербурзького) гірничого інституту. Трудову діяльність розпочала у виробничих організаціях Південного Уралу і Забайкалля. З 1934 по 1939 р. — співробітник Науково-дослідного інституту механічної обробки корисних копалин, а з 1939 по 1942 р. — консультант Державного інституту прикладної хімії у Ленінграді, де її застали війна і лихоліття блокади міста. Упродовж 1943—1944 рр. Т.М. Агафонова працює мінералогом Березівської геологорозвідувальної контори тресту “Алтайцветметразведка”.

З 1945 р. розпочинає викладацьку роботу в Київському державному університеті ім. Т.Г. Шевченка на посаді доцента, з 1969 р. — професор кафедри мінералогії і геохімії геологічного факультету, з вересня 1981 по листопад 1984 р. — старший науковий співробітник цієї кафедри.

Широкому науковому загалу Т.М. Агафонова відома як неперевершений знавець українських іризуючих лабрадоритів. Ще в 1950 р. вона висловила думку про те, що причиною іризації лабрадору є розпад твердого розчину альбіт—анортит, який зумовлює оптичну гетерогенність мінералу. Згодом це передбачення було підтверджене рентгеноструктурними методами і нині є загальноприйнятим тлумаченням природи явища іризації.

За цикл робіт про лабрадорити й інші види каменеоблицювальної сировини України Т.М. Агафоновій було присуджено науковий ступінь доктора геолого-мінералогічних наук (1972). Видана нею (у співавторстві) монографія “Кольорове каміння України” (1974) стала настільною книгою геологів нашої країни.

Численні статті (загалом понад 90) Т.М. Агафонові присвячені іншим (крім лабрадору) мінералам України та різних регіонів колишнього СРСР: кольоровому турмаліну, циркону, кварцу, халцедону, опалу, алебастру, фенакіту, апофіліту, лужним польовим шпатам, біотиту, везувіану, ашариту, ільменіту та ін. Т.М. Агафонова — одна із засновників гемологічної науки в Україні.

Т.М. Агафонова провадила велику громадську роботу. Протягом 12 років (1947—1959) — депутат міськради м. Києва.

До 100-річчя від дня народження професора Т.М. Агафонові

В університеті Тетяна Миколаївна — незмінний керівник студентського наукового гуртка “У світі каменю”, куратор мінералогічного музею факультету, член спецрад.

Самовіддана праця Т.М. Агафонові відзначена медалями “За доблестний труд в Великой Отечественной войне 1941—1945 гг.”, “За оборону Ленинграда”, “Тридцать лет Победы в Великой Отечественной войне”, “Ветеран труда” та ін. У 1985 р. вона обрана почесним членом Українського мінералогічного товариства.

Померла Тетяна Миколаївна Агафорова 20 серпня 1996 р. Похована у м. Києві.

*Колектив кафедри мінералогії,
геохімії та петрографії
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*